

EKSAMEN I JURIDISKE VALGEMNER

VÅR 2013

Dato: Fredag 24. mai 2013

Tid: Kl. 10:00 – 14:00

JUS5120 – Utlendingsrett (Master)

Oppgave 1:

Ekteparet Selam og Samuel er etiopiske statsborgere født i 1973. De giftet seg i Etiopia i 1999.

Samuel søkte asyl i Norge 13.juli 2001. Han påberopte seg forfølgelse i hjemlandet som medlem av en liberal frigjøringsorganisasjon. UDI avsto søknaden 25. februar 2002. Vedtaket ble påklaget med UNE opprettholdt vedtaket 7.mai 2003. Ifølge utlendingsmyndighetene var ikke medlemskapet i organisasjonen sannsynliggjort. Vilklårene etter daværende utlendingslov § 16 og 17 var ikke derfor ikke oppfylt. Samuel mente fortsatt at det var grunnlag for forfølgelse og ble i Norge på Andeby asylmottak. Hans kone, Selam kom til landet 18. september 2003 og søkte om asyl fordi hun gjennom sin manns tilknytning til organisasjonen ble forfulgt i hjemlandet. Søknaden henne ble også avslått og vedtaket opprettholdt av UNE 12.august 2004. Begge ble de boende på asylmottaket etter endelig avslag.

Selam og Samuel, som nå var 31 år gamle og hadde vært gift i seks år ønsket å stifte familie. Deres lenge etterlengtede sønn Amanuel ble da født i Norge 1. mai 2005. Han ble da registrert inn som asylsøker i Norge fra sin fødselsdato. UDI avsto også dette vedtaket for ham den 19. september 2006 – da han var ca. halvannet år gammel. Til tross for de dårlige forholdene på asylmottaket og den manglende formelle tilknytningen til landet vurderte foreldre det slik at det var til alles beste at de ble boende på asylmottaket. Etter deres oppfatning ville de bli forfulgt ved retur til Etiopia, noe de på ingen måte ville utsette sin sønn for. De har derfor ikke søkt noe bistand om retur til Etiopia, men har passivt forholdt seg til avslagene. Fordi Norge ikke har noe returavtale med Etiopia var det ikke mulig med tvangsretur.

Foreldrene, som var kommet i kontakt med ulike interesse organisasjoner, har gang på gang fremmet omgjøringsbegjæringer for vedtakene, men har aldri fått medhold. Foreldrene har da påberopt seg at hensynet til deres sønn må medføre at de får bli her i landet. Det er i vedtakene vist til at gutten har sin primære tilknytning til sine foreldre og ikke til landet og at det ikke er noe grunn for å gi verken han eller foreldrene opphold.

Lille Amanuel har etter hvert blitt godt integrert i lokalmiljøet. Han spiller fotball, snakker flytende norsk med stedets dialekt. Han har mange venner og er en populær gutt. Han feiret sin 8 års dag nå nylig og går i 2. klasse på Andeby skole. For hver nye søknad som fremmes har således Amanuel blitt eldre og fått en sterkere og sterkere tilknytning til riket.

Saken er nå kommet inn til ny behandling hos utlendingsmyndighetene like etter Amanuel 8-års dag. Det er påberopt at det foreligger sterke menneskelige hensyn som tilsier at han må få bli i Norge og at det er til hans beste å bli i Norge. Det er, ifølge klager, ikke mulig å komme til en konklusjon om at det er til hans beste å bli i Norge og likevel at innvandringsregulerende hensyn går foran. Klager påberoper seg at

barnekonvensjonen er en rettighetslov som ikke kan fravikes med mindre det er for å beskytte andres rettigheter. Innvandringsregulerende hensyn er ikke slike. Det vil være svært vanskelig for Amanuel å bryte denne kontakten.

Dessuten må barnet vurderes på selvstendig grunnlag, uavhengig av sine foreldre. Han er selv totalt integrert i Norge. Han kan ikke lastes for foreldrenes handlinger, selv om de har oppholdt seg ulovlig i riket siden før han ble født. Dessuten er foreldrene oppriktig redde og har handlet i barnets interesse

I St.melding 27(2011-2012), Barn på flukt er det lagt til grunn at ett års skolegang og 4, 5 års oppholdstid isolert sett kan tilsi at barnet får bli. Dette må gjelde denne søker som allerede har gått to år på skole og bodd hele sitt liv her. Det vil være usaklig forskjellbehandling om han ikke også får bli. Det blir påstått at hans hovedtilknytning ikke lenger kun er til foreldrene, men også til venner og nettverk i Norge. Det vil få store konsekvenser for ham dersom han returneres til et land han ikke kjenner verken kulturelt eller språklig.

Fra tidligere vedtak fra myndighetenes side er det vektlagt at innvandringsregulerende hensyn tilsier at foreldre ikke kan skaffe seg barn for å bli her i riket. De visste begge at de ikke fikk asyl her, da de valgte å sette et barn til verden. De har også oppholdt seg her ulovlig i mange år og har ikke selv gjort noe for lojalt å etterkomme de vedtak som er truffet. Foreldre kan ikke klore seg fast her, slik at barna deres får tilknytning. Det at et barn er født her, har gått i barnehage og på skole her er ikke i seg selv nok. Myndighetene må kunne stole på at de som søker asyl i landet lojalt innretter seg etter negative vedtak. Myndighetene mener at barnets beste er forsvarlig vurdert og at innvandringsregulerende hensyn kan gå foran hensynet til barnet. Vanskeligheter med retur vil det alltid være i slike saker. Det er heller ikke en usaklig forskjellsbehandling selv om andre barn får bli. Det er alltid ulikheter i sakene som kan begrunne forskjeller. Dessuten har stortingets meldinger ikke noe rettskildemessig vekt i vurderingen. Klager vil returneres sammen med sine foreldre og barnekonvensjonen legger opp til at det er foreldrene som primært skal ta seg av sine barn og dette er ikke grunn for at klager skal kunne bli. Foreldrene vil kunne gi ham forsvarlig omsorg, de er ressurssterke og Amanuel har ikke noen særskilte behov. Myndighetene antar at han vil kunne tilpasse seg språk og kultur i Etiopia raskt.

Dessuten er det ikke i strid med barnekonvensjonen å returnere til Etiopia selv om det er bedre oppvekstvilkår i Norge. Det er tydelige verdier knyttet til barns kulturelle tilhørighet i hjemlandet. Det er mange lengeværende asylbarn som ikke får bli i landet og likhetshensynet kan like gjerne gå denne veien. Foreldrene har selv valgt å sette barnet sitt i en slik uforutsigbar situasjon og har gitt Amanuel tilknytningspunkter i Norge. De har ikke vært villige til å skaffe reisedokumenter slik at de kunne returnere frivillig.

Drøft og avgjør de rettslige sider av denne saken, hvor det nasjonale regelverket og også de aktuelle menneskerettskonvensjonene skal trekkes inn. Det skal også tas stilling til hvilke plikter har staten i forhold til å utrede konsekvenser for barnet og høre barnet.

Når den konkrete saken er tatt stilling til, skal det gjeldende regelverket vurderes. Hvordan kan man best sikre barnets beste i slike saker?

Oppgave 2:

Amanuels vedtak ble avgjort i hans disfavør. Foreldrene som da var redde og desperate «gikk så under jorden». Amanuel ble værende i Norge på ulovlig grunnlag. Han ble først boende på asylmottaket og deretter har han bodd hos andre slektninger i Norge. Hans onkel og tante samt søskenbarn var blitt hans

familie. Han var nå en enslig mindreårig asylsøker og kunne ikke tvangsreturneres så lenge foreldrenes oppholdssted ikke var kjent.

Amanuel slet med virkningene av den uvisshet han hadde levd i i lang tid i barndommen og nå også av tapet av foreldrene. Han slet med å tilpasse seg og kom lett i konflikter med andre.

Da han var 16 år gammel slo han en annen gutt i hodet slik at denne fikk skader. Han ble dømt til ubetinget fengsel i 2 måneder for dette. Det ble truffet utvisningsvedtak for ham, men heller ikke dette ble effektivert. Han forlot heller ikke landet frivillig.

På 18 års dagen var det mulighet for tvangsretur til Etiopia og det vedtakene ble besluttet iverksatt. Foreldrene var nå døde. Det viste seg nå at Amanuel ved flere anledninger hadde vært i Etiopia, hadde flere slektninger der, og kunne snakke lokalspråket på stedet, i tillegg til at han behersket engelsk. Han hadde bodd der en periode fra han var 8-11 år, men etter dette oppholdt seg i Norge. Da vedtaket ble effektivert hevder han selv at han må få opphold i Norge.. Å sende ham tilbake til Etiopia nå vil i følge ham være et brudd på flere av bestemmelsene i den Europeiske menneskerettskonvensjonen. Han mener også at utvisningsvedtaket er et ulovlig og uforholdsmessig inngrep.

Drøft og avgjør de rettslige sidene saken nå reiser, både etter nasjonalt og internasjonalt regelverk.
